

TRAJNOSTNO. LOKALNO. GLOBALNO.

Razmišljanje:

Nihče nima večje moči za spremembo kot skupnost, ki odkrije, za kaj ji je mar*.

Umanotera, Nika Tavčar

Pa smo zopet tu – v zadnjih dneh leta 2019, ki je bilo kot vsako do sedaj prežeto z izzivi, preizkušnjami in novimi spoznanji. Zopet je bilo to leto presežkov, takšnih in drugačnih. Mesec julij je tako postal najtoplejši mesec, odkar potekajo meritve. Soočali smo se, in se še vedno, z najhujšimi požari v zgodovini držav na eni strani ter z uničujočimi poplavami na drugi. Priča smo bili številnim posvetom na nacionalnih in na nadnacionalnih ravneh, ki so se večinoma končali s podobnim sklepom: »Se dogovorimo na naslednjem srečanju.«

Pa vendar ni vse tako črno, in čeprav se mogoče zdi, da se spremembe sploh ne dogajajo, smo bili v tem letu priča kar nekaj dogodkom, ki nas lahko navdajajo z optimizmom. Ne smemo namreč pozabiti, da je bilo to tudi leto največjih globalnih podnebnih protestov, ko se je na ulicah mest po vsem svetu zbralo več milijonov ljudi, ki smo vsi zahtevali eno: »Dovolj nam je čakanja in prelaganja odgovornosti. Zahtevamo ukrepe tukaj in sedaj!« Podnebni štrajki, začetni s strani mladih (ki so dotlej veljali za bolj pasivne pripadnike družbe), so tako pokazali, da nam ni vseeno in da smo kot aktivni državljani pripravljeni zahtevati svojo pravico do zdravega in čistega življenjskega okolja za vse. /.../

*Margaret Wheatley, 2002

>>> Nadaljevanje razmišljanja si lahko preberete na [zadnji strani novičnika](#).

V konzorciju v okviru projekta *Trajnostno. Lokalno. Globalno.* smo združeni [Društvo Humanitas](#), [Zavod Global](#), [Inštitut za afriške študije](#), [Zavod Voluntariat](#), [Kulturno izobraževalno društvo PiNA](#), [Mirovni inštitut](#), [Humanitarno društvo ADRA Slovenija](#), [Umanotera](#), [Društvo Focus](#), [Amnesty International Slovenije](#), [Društvo za združene narode za Slovenijo](#), [Človekoljubno društvo Up Jesenice](#), [Zveza prijateljev mladine Slovenije](#), [Pravno informacijski center - PIC](#), [Zavod Povod](#), [Slovenska karitas](#), [Slovenska filantropija](#), [Ekvilib Inštitut](#), [Zavod Tri](#) in [platforma SLOGA](#).

VSEBINA:

Poročamo ...

Str. 2—7

Mladi aktivisti ...

Str. 8—10

Novičke ...

Str. 11—13

Vabimo ...

Str. 14—15

In še mnogo več

Poročamo ...

Izobraževanje mentorjev

Zveza prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), Pika Potočnik

Pod projekt »Trajnostno. Lokalno. Globalno.« spada tudi natečaj Evropa v šoli, ki pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije poteka že 21. let. Temeljni cilji natečaja so prispevati k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in svetu, ter krepitev medsebojnega razumevanja, strpnosti in solidarnosti. Poleg tega je natečaj možnost, da se mladi na določeno temo izražajo na različnih umetnostnih zvrsteh – na literarnem, likovnem, fotografskem in video področju, letos pa smo po dolgem času zopet oživili internetni natečaj.

V tem šolskem letu natečaj poteka pod imenom **»Na Marsu živeti ne znamo, zato Zemlje ne damo«**. Povezan je s 13. ciljem trajnostnega razvoja: sprejeti nujne ukrepe za boj proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam. Na šolah se je že začelo ustvarjanje, v sklopu projekta TGL pa smo poskrbeli za izobraževanje mentorjev, da bodo svojim učencem lažje približali letošnjo tematiko.

Izobraževanje je potekalo v petek, 29. novembra 2019, v Ljubljani. Nanj je prišlo 24 mentorjev in regijskih koordinatorjev natečaja. Za zanimivo dopoldne so poskrbeli predavatelji: Gregor Vertačnik iz Agencije RS za okolje (prispevek: Podnebne spremembe v 21. stoletju), dr. Renata Karba iz Umanotere (prispevek: Kaj lahko storimo za blažnje podnebnih sprememb?) ter prof. dr. Tomaž Zwitter iz Fakultete za matematiko in fiziko (prispevek: Mars ni druga Zemlja).

Mentorji so vsem z zanimanjem prisluhnili in na koncu postavili kar nekaj vprašanj. To, da smo naš program kar malo podaljšali, si razlagamo le kot najboljše! Na ZPMS se že veselimo unikatnih in inovativnih natečaj del, ki nas čakajo spomladi.

Nacionalna mreža za skladnost politik za razvoj (PCD Mreža)

Zavod Global

V letu 2018 je bila ustanovljena nacionalna mreža za skladnost politik za razvoj. Njena lepota je v tem, da je neformalne narave in zato združuje deležnike iz vseh sektorjev, naj si bodi nevladni, vladni, privatni ali akademski, kot tudi iz različnih vsebinskih sfer, na primer s področja migracij, okolja, podnebnih sprememb, razvojnega sodelovanja, trajnostnega razvoja in še bi se dalo naštevati.

Ustanovljena je bila v okviru projekta »Krepitev zmogljivosti: evropska akademska in civilno-družbena mreža za globalno učenje o migracijah, varnosti in trajnosti v medsebojno povezanem svetu«, v katerem je Zavod za globalno učenje in razvoj

Poročamo ...

projektov (Zavod Global) partner in nosilec aktivnosti PCD. Potreba po tovrstni mreži je bila velika, saj si Slovenija že od prevzeta statusa donatorice razvojne pomoči prizadeva k doseganju tega cilja, a znatnega napredka do sedaj še ni prišlo. Kot ugotavljajo partnerice projekta, ki delujejo v 12 državah Evropske Unije, je to verjetno posledica nizke politične podpore področju. Skladnost politik za razvoj je namreč politično vprašanje, kar pomeni, da je brez podpore z vrha države težko korakati v pravo smer.

Kaj pravzaprav pomeni »skladnost politik za razvoj«? Kompliciran termin, ki že v začetku odbije nemalokaterega poslušalca. Poenostavljeno to pomeni, da notranje politike, na primer kmetijska, okoljska ali zaposlovalna, ne smejo imeti negativnih vplivov na tako imenovane države v razvoju. V drugem letu projekta smo se člani slovenske mreže ukvarjali z vprašanjem kako storiti korak naprej in ugotovili smo, da je za napredek nujno potrebno dobro razumevanje pojma, predvsem s strani tistih, ki politike oblikujejo. Zato skupaj z ministrstvom za zunanje zadeve snujemo delavnico, ki bi se odvila v začetku prihodnjega leta, in bi bila namenjena državnim uradnikom.

Nič manj pa niso pomembni načrti, da bi analize slovenskih politik s področja davčne pravičnosti, prispevka šolnin k begu možganov iz držav v razvoju, trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in upravljanjem Podnebnega sklada pripomogle k otipljivemu dialogu o (ne)skadnosti politik. O obojem bomo razpravljali tudi na prihodnjem srečanju mreže, ki se bo odvila v pomladanskih mesecih prihodnjega leta. Vabimo vas, da se nam pridružite, pri tako kompleksnem področju vsekakor velja, da več glav več ve! Za več informacij se lahko obrnete na zavodglobal@gmail.com ali ana.kalin@forumfer.org.

Drugo usposabljanje #MigratED namenjeno medijski pismenosti, enakosti spolov, migracijam in otrokovim pravicam

Platforma SLOGA, Adriana Aralica

Dne 29. novembra 2019 je v Narodnem muzeju Slovenije - Metelkova potekalo drugo usposabljanje »Globalno učenje na preseku človekovih pravic, trajnostnega razvoja in migracij« v organizaciji platforme SLOGA. Tokratno usposabljanje v okviru projekta #MigratED, ki so se ga udeležili pedagogi_nje, nevladnice_ki in aktivni_e na področju globalnega učenja, je naslovlilo medijsko pismenost v povezavi z migracijami, enakost spolov ter spolne stereotipe, podnebne spremembe in migracije ter ozaveščanje o otrokovih pravicah z uporabo digitalnih orodij.

Uvodna delavnica, ki jo je izvedla dr. Sonja Merljak Zdovc z Zavoda Časoris, je naslovlila migracije v medijih in javnem diskurzu s poudarkom na medijski pismenosti ter prepoznavanju dezinformacij in lažnih novic. Sledila je delavnica o spolnih stereotipih

Poročamo ...

z Ano Kalin iz Foruma za enakopraven razvoj, v okviru katere so udeleženci razmišljali o spolnih stereotipih s pomočjo namizne igre Tako je!. Popoldanski del je bil namenjen migracijam in podnebnim spremembam; Tina Trdin z Društva Humanitas je z izkustveno metodo udeležencem kam približala povezave med naravnimi nesrečami in prisilnimi migracijami. Sklepni del usposabljanja je bil namenjen uporabi digitalnih orodij pri ozaveščanju o otrokovih pravicah; mag. Maša Gorjup je predstavila uspešne kampanje UNICEF Slovenija, pri katerih so uporabili tudi digitalna orodja.

Usposabljanje je potekalo v okviru evropskega projekta #MigratED, ki združuje osem partnerjev iz Italije, Portugalske, Grčije, Cipra in Slovenije. Projekt si prizadeva razširati dobre prakse globalnega učenja o vprašanih medkulturnega dialoga, migracij, človekovih pravic in trajnostnega razvoja ter ozaveščati mlade o človekovih pravicah in migracijah z uporabo digitalnih orodij, s tem pa prispevati k vključujočem izobraževanju tudi za otroke ter mlade z migrantskim ozadjem.

migratED

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Projekt za trajnostno preživetje 600 družin v zahodni Ruandi

Slovenska karitas, Jana Lampe

Slovenska karitas v partnerskem sodelovanju s Caritas Rwanda v letih 2018 do 2020 izvaja projekt mednarodnega razvojnega sodelovanja »**Učinkovitejša raba virov za trajnostno preživetje v okrožju Karongi v Ruandi**«, ki ga (so)financira [Ministrstvo za zunanje zadeve RS](#). Kot zunanji partner je vključeno slovensko podjetje Damahaus Prestige d.o.o., ki prispeva prenos znanja in materialno donacijo.

Ruanda je najgosteje naseljena država v Afriki. Preživetje na podeželju je večinoma odvisno od tega, kar pridelajo na majhnem kosu zemlje, katere rodovitnost se s tradicionalnim načinom obdelave slabša. Kot posledice podnebnih sprememb se na posameznih območjih soočajo s sušo, po drugi strani pa zaradi preobilnih padavin v času deževne dobe, ki so tudi v tem decembru bile katastrofalne, erozija letno odplakne 10.000 ton nezaščiten zemlje, kar dodatno prizadene revne, da ne pridelajo dovolj pridelka, nekateri celo izgubijo življenje. Možnosti za dohodek iz druge dejavnosti so na podeželju redke, posebej za ženske. Problem je tudi slab dostop do električne energije, ki jo ima le 4 % prebivalstva na podeželju. Možnosti za dohodek iz druge dejavnosti so na podeželju redke, posebej za ženske. Problem je tudi slab dostop do električne energije, ki jo ima le 4 % prebivalstva na podeželju. Mnogi uporabljajo okoli škodljive svetilke na kerozin ali pa so zvečer brez luči, znoči se pa vsak dan ob šesti uri. Več kot 60 % prebivalstva še kuha na odprtem ognju, kar pa povzroča

Poročamo ...

prekomerno krčenje gozdov. Ob vsem tem se povečuje revščina ter slabša zdravje prebivalstva, še posebej žensk in otrok.

Cilj projekta je izboljšati dostop in omogočiti učinkovitejšo rabo naravnih virov ter s tem zagotoviti boljše možnosti za preživetje in dostojnejše življenje 600 družin v okrožju Karongi v Ruandi. Pri projektu sodeluje 480 odraslih članov, med katerimi je 70 % žensk, in 120 deklet iz 12 lokalnih skupnosti.

V dveh letih smo izvedli številne aktivnosti v smeri doseganja ciljev tega projekta. 600 družin je ob začetku projekta prejelo koze, **kar pripomore k naravnemu gnojenju zemlje ter kvalitetna semena ter sadike sadnih dreves** za bolj pestro prehrano družin. Veliko pozornosti je namenjeno tudi izboljšanju kmetijskih praks. Sedaj imajo vse družine poleg njive tudi zelenjavni vrt ob hiši. Družine že pridelajo več hrane. Mlada dekleta se je usposobilo za izdelavo in **namestitev učinkovitih kuhalnikov iz gline in jih zagotovili 480 družinam**. Ženske že poročajo, da porabijo manj drv za kuhanje in da se je čas priprave hrane zmanjšal. **350 družinam**, ki imajo šoloobvezne otroke, smo zagotovili **luči na sončno energijo**. Njihov učni uspeh se je že izboljšal, ker se lahko učijo dlje. Potekalo so tudi javne kampanje ozaveščanja o učinkoviti rabi naravnih virov za več kot 6.000 ljudi in lokalne avtoritete. Na najbolj plazovitih območjih smo ob pomoči vključenih družin in strokovnjakov **zgradili 5,7 ha teras**.

Trenutno se vzgaja **643.000 sadik rastlin/dreves, ki se bodo posadila na nove in obstoječe terase** za zaščito pred erozijo tal. V prihodnjih mesecih se bodo kupile tudi črpalke za črpanje vodnih virov za zalivanje v času suše.

Odrasli in dekleta so bili **deležni tudi usposabljanj za zagon dejavnosti, ki prinašajo dohodek**. Izobraževali so se o varčevanju, posojilih, pripravi poslovnega načrta ter za pridobitev veščin. Skupine že varčujejo in mnogi so si izposodili sredstva in začeli svojo dejavnost, ko je mala trgovinice, najeli zemljo in pridelajo hrano za prodajo ali pa redijo domače živali, nekatera dekleta so začela šivati. S tem že več zaslužijo izza preživetje svojih družin. V tem delu sodeluje tudi slovensko podjetje **DamaHaus Prestige d.o.o.**, ki je v letošnjem poletju usposabljal v Sloveniji dva sodelavca Caritas Rwanda za izdelavo kvalitetnih in okolju prijaznih stisnjenih zidakov iz lokalne prsti in cementa s pomočjo posebne preše. V Ruandi večinoma uporabljajo ali žgane opeke iz gline, katerih izdelava škoduje okolju, ali pa navadne opeke iz blata/prsti, ki pa niso trajne. Podjetje je darovalo dve preši, tri so bile kupljene iz projekta. V zadnji fazi prenosa znanj, bodo strokovnjaki podjetja naučili vključene lokalne skupnosti v Ruandi zidati hiše s temi zidaki in jim pomagali pri plasiranju na trgu. Vse te aktivnosti bodo prebivalstvu v Ruandi pomagali trajnostno preživeti in varovati njihovo okolje ter hkrati blažiti posledice podnebnih sprememb.

>>> Informacije o projektu tudi v prispevku na [Siol.net](#) in [na spletni strani Slovenske karitas](#).

Poročamo ...

Burkina Faso na obisku v Sloveniji

Humanitas

Na začetku oktobra sta nas v Sloveniji obiskali Adiarra Traore, tkalka iz Burkina Faso in ena od začetnic sodelovanja z društvom Humanitas v Burkina Fasu, ter njena hčerka Assetou Thiero, prva varovanka našega Programa podpore otrokom in lokalnim skupnostim, s katerim podpiramo šolanje otrok v Burkina Fasu, Gani, Keniji in Sloveniji.

Z Assetou smo na okrogli mizi, ki je potekala v Pravični trgovini 3MUHE, spregovorili o njeni osebni izkušnji v programu, v katerega je bila vključena vse od leta 2001 do 2011. Danes je Assetou mlada in zagnana študentka, ki jo v okviru študija gradbeništva še posebej zanima trajnostna gradnja. Prav s tem namenom je obiskala tudi Slovenije, kjer se je na to temo udeležila številnih delavnic.

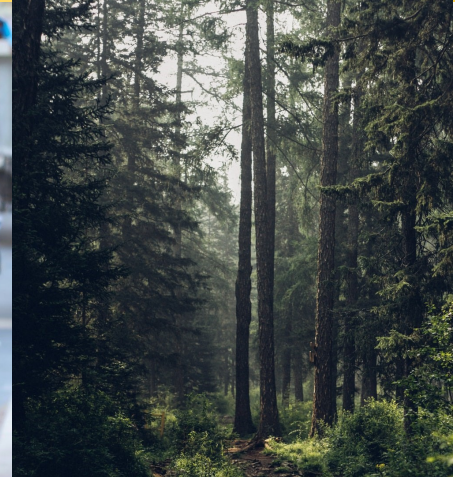
Adiarra pa je z nami spregovorila o svojem delu. Leta 2008 se je namreč Adiarra v okviru projekta, ki sta ga vodili Društvo Humanitas in Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj, usposobila za tkalko, in od takrat dalje svoje znanje širi med ostalimi ženskami v lokalni skupnosti. Vešča je tudi različnih tehnik barvanja blaga, še posebej tradicionalne tehnike naravnega barvanja bogolan.

V Sloveniji so izdelki, ki jih izdeluje Adiarra na voljo v Pravični trgovini 3MUHE. Dva izmed teh izdelkov pa bila celo zasnovana v Sloveniji v okviru projekta Fair Do. Dijakinje in dijaki Gimnazije Ptuj so s pomočjo Pravične trgovine 3MUHE in Kulturno ekološkega društva Smetumet leta 2015 zasnovali dva izdelka, ki so ju že takrat za njih izdelali v Burkina Fasu in ta dva izdelka izdelujejo še danes. Vsi izdelki so narejeni ročno, brez uporabe elektrike in zato je prav vsak izmed njih unikaten.

Za nami že drugo srečanje na usposabljanju »Globalni izzivi—globalni predmeti«

Humanitas

V začetku decembra smo s pedagoškimi delavci in delavkami, ki so del formalnih in neformalnih učnih svetov, izvedli drugi del srečanja v okviru projekta Globalni izzivi - Globalni predmeti. Usposabljanje sestavljajo tri srečanja v živo in delo na štirih različnih vsebinskih spletnih modulih (Uvod v globalno učenje, Medkulturnost, Potrošniški življenjski slog in Razvoj). Tokratno srečanje smo posvetili temam stereotipov, predsodkov in medkulturnosti. Skozi različne metode globalnega učenja smo raziskovali_e lastne stereotipne predstave ter naše migrantsko ozadje, kasneje ob diskusiji in z deljenjem izkušenj pa naslovili_e zanimiva vprašanja, kot so: kako se kot izobraževalec_ka soočati z lastnimi predsodki, kako razreševati konfliktna situacija, ki se navezujejo nanje in kako graditi vključujočo skupnost.

Poročamo ...

PiNA z decembrom zaključuje medijsko kampanjo »Podam ti roko«

PiNA, Darja Oražem

PiNA, v sklopu projekta Središče za medkulturni dialog Koper, od oktobra letos izvaja medijsko kampanjo 'Podam ti roko,' ki vsak teden bogati prilogo 7. vala Primorskih novic. Kampanja z decembrom počasi prihaja h koncu, njen namen pa je, s predstavitvijo življenjskih zgodb priseljenc in priseljencev v Sloveniji, senzibilizirati javnost.

Veliko ljudi se namreč ne zaveda izzivov, s katerimi se priseljenci soočajo pri integraciji v lokalni prostor. Prav tako pa je pomembno javnosti predstaviti priseljenca kot sočloveka, ki ima veliko izkušenj ter raznoraznih kompetenc, ki bogatijo našo družbo.

V okviru kampanje je PiNA predstavila zgodbe že devetih priseljencev. Zgodba se je začela s **Hasetom Ahmetijem**, priseljencem s Kosova in predsednikom Kulturnega društva Albancev slovenske Istre Iliria, **Nado Čupković**, priseljenko iz Srbije, ki v Sloveniji živi že 12 let in dela na Ljudski univerzi v Kopru. Naslednji sta svojo zgodbo predstavili **Dijana Harčević Čatić**, zgodovinarica, ki jo je pred šestimi leti v Slovenijo iz Bosne in Hercegovine pripeljala ljubezen ter Indijka **Sasikala Perumal**, ki v Sloveniji živi že osemnajst let in se ukvarja z lektoriranjem, prevajalstvom, poleg tega pa deluje tudi kot turistična vodnica.

Svojo zgodbo so predstavili tudi 22-letni **Sead Hrustanović** iz Bosne, ki je v Slovenijo prišel letos kot prostovoljec v sklopu programa Evropske solidarnostne enote, prav tako pa tukaj tudi študira na Univerzi na Primorskem, Makedonka **Gordana Boschnachki**, ki dela kot kadrovnica v zaposlitveni agenciji, hkrati pa je tudi predsednica Makedonskega kulturnega društva Kočo Racin – Obala, 18-letni Afganistanec **Popal Zai**, ki je v Slovenijo prišel pred dvema letoma kot mladoletnik brez spremstva, postal pa je »junior ambasador« Unicefa, Rusinja **Irina Slezko**, ki je pred petimi leti s selitvijo v Slovenijo spremenila svoj poklic otroške kardiologije v poklic mame ter Kanadčanka **Kristen Penner**, ki v Kopru deluje kot misijonarica.

V naslednjih treh tednih se bodo v Primorskih novicah zvrstili še zadnji trije članki treh priseljencev iz Brazilije, Indonezije in Uzbekistana in s tem se bo kampanja Podam ti roko zaključila.

Mladi aktivisti ...

Mladi v Evropskem parlamentu predali manifest 2.0

Focus, društvo za sonaraven razvoj, Živa Kavka Gobbo

Več kot 30 mladih iz Slovenije, Avstrije, Poljske in Italije je v Evropskem parlamentu predalo srednjeevropski mladinski manifest, ki je nastal v okviru projekta „Moja revolucija“. Na okrogli mizi v sredo, 4. decembra 2019, jim je prisluhnilo 5 evropskih poslancev iz petih držav. Prisluhnili so njihovim idejam in pričakovanjem, kar je bil za najpogosteje spregledano in preslišano mladino zelo pomemben dogodek.

Manifest, ki so ga predstavili, je nastal na več lokalnih, nacionalnih in na dveh mednarodnih mladinskih srečanjih na Dunaju in v Krakovu. K razmisleku smo jih spodbudili z obujanjem spominov na študentska gibanja v poznih 60ih in zgodnjih 70ih letih 20. stoletja. Dodajali smo tudi zanimivosti iz kasnejših revolucij po svetu (arabska pomlad, podnebna gibanja itd.), predvsem pa smo se osredotočali na zahteve, ki so jih imeli mladi v vseh teh revolucionarnih gibanjih.

Želje in zahteve mladih udeležencev smo sproti beležili in nastal je manifest z imenom „**Central European Youth Manifesto 2019**“, ki ga je sooblikovalo več kot 300 mladih iz Avstrije, Italije, Slovenije in Poljske. Udeleženi mladi prihajajo iz različnih družbenih in socialnih okolij, predvsem pa niso zastopani v strukturah moči. Sami so izbrali 8 kategorij, v katerih so razvili svoje ideje za lepšo prihodnost vseh v Evropski uniji. Kategorije pokrivajo: kritika sistema, ki presega nosilno zmogljivost našega planeta, varovanje okolja, podnebne spremembe in pravice živali, človekove pravice, mediji in politična participacija, izobraževanje, zdravstvo in sociala, potrošništvo in prosti čas, migracij in mobilnost, zaposlovanje in delo.

Mladinski manifest:

<https://focus.si/wp-content/uploads/2019/12/youth-manifesto-2019.pdf>

O tem, kaj si želijo mladi na kratko:

<https://focus.si/sporocilo-za-javnost-mladi-v-evropskem-parlamentu-predali-manifest-2-0-myrevolution/>

Mladi aktivisti ...

Mladi za mlade

Mirovni inštitut, Maja Ladić

Decembra na Mirovnem inštitutu zaključujemo projekt 'Igraj za spremembo' (Play it for change: <http://playitforchange.org/>), katerega cilji so osveščanje, izobraževanje in krepitev vloge mladih pri preprečevanju nasilja na podlagi spola prek avdiovizualnih medijev in glasbe. Projekt ravno prek avdiovizualnih medijev in glasbe spodbuja mlade h kritičnemu mišljenju in delovanju, kar je zelo pomembno, saj dekleta in fantje redno uporabljajo tovrstne medije, ki pogosto celo utrjujejo spolne stereotipe.

V tem okviru so učenke OŠ Brezovica pri Ljubljani in dijaki Srednje šole tehniških strok Šiška pod glasbenim mentorstvom Zlatka ustvarili in posneli pesmi 'Pozdrav enakosti' na temi enakosti spolov in pravičnosti, in 'Ostani ti', ki naslavlja temi identitete in raznolikosti. Oba glasbena izdelka sta posebna zato, ker pogoj za sodelovanje mladih ni bila glasbena nadarjenost, temveč smo tekom ustvarjalnega procesa odkrili nove talente! Besedili obeh pesmi sta avtorsko delo mladih, hkrati pa je bil celoten proces izredno poučen za vse sodelujoče (delavnice za celoten razred, pa nato poglobljeno delo s skupino mladih, ustvarjanje besedila in prilagoditve na glasbeno podlago, snemanje v profesionalnem studiu, priprava video spremljevalnih posnetkov itd.).

7. novembra so se mladi v spremstvu učiteljic in učitelja ter projektne ekipe udeležili Evropskega festivala mladih v Barceloni, kjer so ti dve pesmi tudi predstavili. Evropskega festivala mladih se je udeležilo 48 mladih – fantov in deklet, 23 učiteljev in učiteljic ter 12 regionalnih predstavnic projektne konzorcija iz Grčije, Poljske, Cipra, Hrvaške, Španije in Slovenije.

Video Ostani ti: <https://youtu.be/OYVcvtBWJWE>

Video Pozdrav enakosti: <https://youtu.be/qzqdif3Pj10>

Projekt Igraj za spremembo: <https://bit.ly/33KCHyU>

Financer:

EC, Rights, Equality and Citizenship Programme (REC Programme 2014-2020)

Mladi aktivisti ...

Mladi in umetnost spreminjajo pogled na svet! O projektu Culpeer4change v letu 2019

Humanitas

Od februarja 2019 na Humanitasu teče projekt Culpeer4change, kjer z mladimi naslavljamo Cilje trajnostnega razvoja prek medkulturnega in medvrstniškega pristopa. Teme, na katere se v projektu osredotočamo, so podnebne spremembe, otrokove pravice in migracije. V okviru projekta smo junija organizirali mednarodno konferenco »Kultura brez meja«, s kulturno-umetniško skupino Tiempos Nuevos Teatro iz Salvadorja in Teatro Trono iz Bolivije smo gostovali na štirinajstih šolah in v mladinskih centrih ter v septembru z umetniki Jaimejem (Mehika), Tintinom (Bolivija) in Veroniko (Slovenija) ter mladimi poslikali številne slovenske šolske zidove ter javni zid v centru Nove Gorice. Delavnice zidnih poslikav, še posebej pa predstava »Vrnitev h koreninam« skupine Teatro Trono so mlade spodbudile k razmisleku o tem, kaj nas čaka v prihodnosti in na kakšen način kot bitja, ki domujemo na skupnem planetu, nosimo tudi odgovornost zanj. Slika pove več kot tisoč besed, zato želimo z vami deliti [video](#), ki so ga pripravili na OŠ Milana Šuštaršiča in prikazuje proces nastajanja dveh zidnih poslikav. Delavnice zidnih poslikav smo izvedli tudi na OŠ Kašelj, SŠ Slovenska Bistrica, Gimnaziji Ptuj, OŠ Dragomelj in s skupino Mladih za podnebno pravičnost; pri pripravi zidnih poslikav na območju Nove Gorice pa smo sodelovali [tudi z različnimi lokalnimi šolami na tem območju](#).

Delavnice zidnih poslikav, še posebej pa predstava »Vrnitev h koreninam« skupine Teatro Trono so mlade spodbudile k razmisleku o tem, kaj nas čaka v prihodnosti in na kakšen način kot bitja, ki domujemo na skupnem planetu, nosimo tudi odgovornost zanj. Slika pove več kot tisoč besed, zato želimo z vami deliti [video](#), ki so ga pripravili na OŠ Milana Šuštaršiča in prikazuje proces nastajanja dveh zidnih poslikav. Delavnice zidnih poslikav smo izvedli tudi na OŠ Kašelj, SŠ Slovenska Bistrica, Gimnaziji Ptuj, OŠ Dragomelj in s skupino Mladih za podnebno pravičnost; pri pripravi zidnih poslikav na območju Nove Gorice pa smo sodelovali [tudi z različnimi lokalnimi šolami na tem območju](#).

Novičke ...

Nagrade Lifelong Learning Awards za inovativne prakse

Lifelong Learning Platform z nagradami za vseživljenjsko učenje nagraduje kreativne in vključujoče prakse. Namen nagrade za vseživljenjsko učenje je prepoznati inovativne prakse, ki se izvajajo po vsej Evropi, da bi pritegnili pozornost javnosti za vseživljenjsko učenje in spodbudili nove prakse ter politike. Zaradi tega platforma vsako leto izbere posebne letne prednostne naloge in pripravi zagovorniško strategijo. Nagrade LLLA so eno od orodij, ki jih uporabljajo za usmerjanje svojih dejavnosti.

>>> Več med novičkami platforme.tuditi.si.

SLOGA na Tednu vseživljenjskega učenja v Bruslju

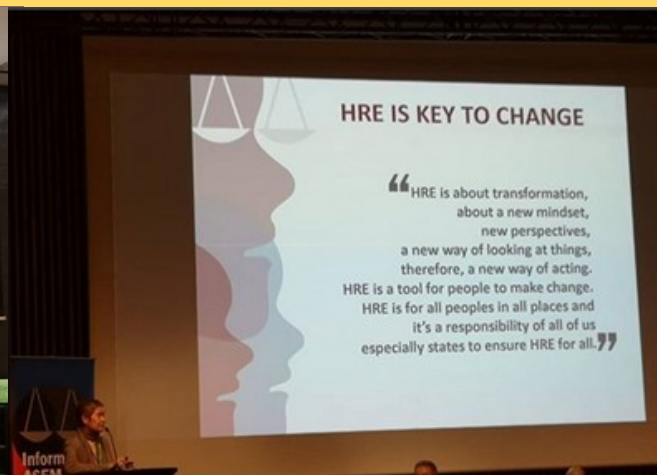
Deveta izdaja Tedna vseživljenjskega učenja je potekala v Evropskem parlamentu od 2. do 6. decembra 2019. Bil je natrpan teden razprav, pogovorov in razmislekov o letni prioritati programa vseživljenjskega učenja: Učenje demokracije, vrednot in sodelovanja: dodana vrednost vseživljenjskega učenja. Tedna vseživljenjskega učenja se je udeležila tudi platforma SLOGA, v sklopu evropskega projekta Bridge 47.

>>> Več med novičkami platforme.tuditi.si.

Mednarodna nagrada projekta Clarinet za Zgodbe otrok sveta

Zavod Časoris je prejel nagrado evropskega projekta Clarinet. "Živimo v dobi globalne komunikacije. Štiriindvajset ur na dan smo povezani v splet in dosegljivi smo kjerkoli, kadarkoli. Nenehno smo obdani s sporočili, informacijami in novicami. A niso vse informacije, ki pridejo do nas, točne in resnične. Čeprav živimo v dobi globalne komunikacije, zelo težko dobro komuniciramo. To se že pozna v osebnih odnosih in še bolj na družbeni ravni."

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](https://platforme.sloga.si).

Novičke ...

Rezultati projekta PlurAlps: Bela knjiga

V okviru projekta PlurAlps je bila objavljena publikacija "Spodbujanje pluralizma kot ključnega dejavnika za lokalni razvoj na Območju Alp – Bela knjiga projekta PlurAlps", ter knjižice z informacijami za priseljence na Jesenicah, v Kamniku ter v Postojni.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Mednarodna konferenca Odklikni spletno nasilje nad ženskami in dekleti

V sredo, 27. novembra 2019 je v okviru mednarodnih dni boja proti nasilju nad ženskami in ob zaključku projekta [Odklikni](#) na Brdu pri Kranju potekala mednarodna konferenca [#Odklikni spletno nasilje nad ženskami in dekleti](#). Na konferenci so domače in tuje strokovnjakinje ter strokovnjaki predstavljali dobre prakse s področja preprečevanja spletnega nasilja nad ženskami in dekleti in enakosti spolov na sploh. Konferenca se je udeležila tudi platforma SLOGA, ki na področju enakosti spolov dobro sodeluje s Sektorjem za enake možnosti MDDSZEM.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Ključna priporočila 19. neformalnega seminarja o človekovih pravicah ASEM

19. neformalnega seminarja o človekovih pravicah ASEM na temo "Izobraževanje in usposabljanje o človekovih pravicah", ki je v Tromsø na Norveškem potekal med 4. in 6. novembrom 2019, se je udeležila tudi vodja področja za globalno učenje platforme SLOGA.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Podnebne spremembe tema nove izdaje Najboljših novic iz sveta

Najboljše novice iz sveta so ponovno izšle v slovenščini. Osrednja tema tokratnega časopisa, ki je namenjen ozaveščanju širše javnosti o globalnih izzivih, so podnebne spremembe. Izdajo tudi koordinira platforma SLOGA, Najboljše novice iz sveta pa so tudi del 10. Slovenskih razvojnih dni in Tedna globalnega učenja 2019.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Novičke ...

Evropska komisija z evropskim zelenim dogovorom za soočanje s podnebnimi spremembami in proti propadanju okolja

Podnebne spremembe in propadanje okolja življenjsko ogrožajo Evropo in svet. Evropska komisija je zato predstavila [evropski zeleni dogovor](#) – časovni načrt za vzpostavitev trajnostnega gospodarstva EU. Z njim želi podnebne in okoljske izzive spremeniti v priložnosti ter zagotoviti, da bo prehod v podnebno nevtralno EU pravičen in vključujoč za vse.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Za zaščito našega planeta moramo hitro ukrepati, je jasno šesto okoljsko poročilo

Evropska komisija in Evropska agencija za okolje sta predstavili [šesto okoljsko poročilo](#). Rezultati najnovejših znanstvenih raziskav dokazujejo, da moramo za zaščito našega planeta hitro ukrepati.

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

Zahteva slovenskih raziskovalcev za sprejetje takojšnjih ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje

Strokovnjakinje in strokovnjaki so Vlado RS pozvali k sprejetju podnebnih ukrepov. Pismo v celoti lahko preberete [tukaj](#).

>>> Več med novičkami [platforme SLOGA](#).

GLOBALNI IZZIVI GLOBALNI PREDMETI

Vabimo ...

Vabimo na drugo ponovitev 3-mesečnega kombiniranega usposabljanja o globalnem učenju za pedagoške delavce_ke

Humanitas

V marcu pričenjamo z **novim ciklom usposabljanja**, na katerega lepo vabimo vse učitelje, učiteljice, mladinske delavke in delavce ter ostale, ki vas zanimajo teme, ki jih naslavlja globalno učenje in bi radi spoznali nove metode, ki jih lahko uporabite pri svojem delu.

Gre za **trimesečno usposabljanje v trajanju 40 ur** (delo od doma preko spletnih modulov in tri srečanja v živo), na katerem se poglobimo v to, kako v poučevanje vnesti globalno dimenzijo in s pomočjo pristopa globalnega učenja nasloviti družbene in okoljske izzive našega časa.

Usposabljanje je namenjeno vsem, ki:

- vas zanimajo teme medkulturnosti, razvoja in potrošniškega življenjskega sloga;
- želite podrobneje spoznati pristop globalnega učenja (metode, vrednote, kompetence);
- se želite seznaniti s Cilji trajnostnega razvoja in pomenom vnašanja globalne dimenzije v predmetno poučevanje;
- vam je ideja globalnega učenja blizu, primanjkuje pa vam didaktičnih pripomočkov za vnos v poučevanje;
- želite prisostvovati in širiti svojo mrežo povezav z učitelji in učiteljicami, ki delujejo na področju globalnega učenja.

Prvo srečanje bo 3. marca v Ljubljani, ko bo odprt tudi prvi uvodni spletni modul. Individualno delo na spletu od doma in naslednja srečanja v živo se bodo zvrstili med marcem in majem, ko bo tudi zaključno srečanje s podelitvijo certifikatov o opravljenem usposabljanju.

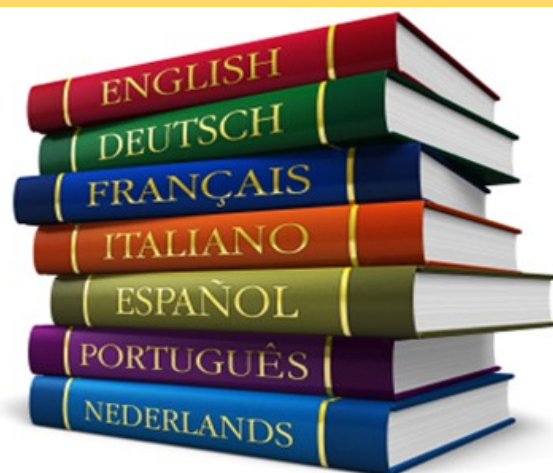
Prijavite se na spletni [PRIJAVNICI](#).

»ZA OKOLJSKO KRIZO ŽE
OBSTAJAJO REŠITVE.
VSA DEJSTVA SO NAM
ŽE ZNANA.

MORAMO SE LE
ZBUDITI IN ZAČETI
UKREPATI.«

Greta Thunberg, Stockholm

Vabimo ...

Amnesty International vsem, ki delajo z mladimi, pošilja brezplačne plakate

Amnesty International Slovenije

Plakati Šole človekovih pravic so med učitelji in mladinskimi delavci zelo priljubljeni, saj Šola sodeluje s priznanimi vizualnimi ustvarjalci in jih zagotavlja brezplačno, zato veliko šol po Sloveniji krasijo plakati, ki mladim približajo človekove pravice. V letošnjem letu je Amnesty Slovenije izdala plakat s citatom Grete Thunberg, ki poziva k ukrepanju, saj bo podnebna kriza v prihodnosti vse bolj tudi kriza spoštovanja človekovih pravic. Na plakatu velikosti A3 piše »Za okoljsko krizo že obstajajo rešitve. Vsa dejstva so nam že znana. Moramo se le zbuditi in začeti ukrepati.«

>>> Kdor želi natisnjene izvode brezplačno prejeti na svoj naslov, naj kontaktira sola@amnesty.si.

Zbiramo publikacije za spletno knjižnico

Platforma SLOGA

Platforma SLOGA s partnerji vzpostavlja spletno knjižnico publikacij in gradiv, ki naslavlja področja razvojnega sodelovanja, globalnega učenja in humanitarne pomoči.

Vljudno vas vabimo, da z nami delite publikacije, ki ste jih izdali ali pa nanje naleteli v sklopu svojega delovanja. Za lažje zbiranje smo pripravili enostaven vprašalnik na <https://www.1ka.si/a/194377>.

PRIROČNIKI

POROČILA

**PUBLIKACIJE S PODROČJA GLOBALNEGA
UČENJA, RAZVOJA IN HUMANITARNE POMOČI**

www.sloga-platform.org/knjiznica

»Spremembe se seveda nikoli ne zgodijo same od sebe; sploh tiste na sistemski ravni ne. Sprijaznimo se – politiki niso nikdar narekovali trendov in tudi tokrat ne bo nič drugače.«

Nadaljevanje razmišljanja s prve strani ...

Nihče nima večje moči za spremembo kot skupnost, ki odkrije, za kaj ji je mar.

Umanotera, Nika Tavčar

/.../ Podnebno krizo je že razglasilo več evropskih držav; zatem se je za to potezo končno odločil tudi Evropski parlament. V Sloveniji žal na tak korak še čakamo. Hkrati je [nujni poziv Vladi Republike Slovenije](#), naj podnebne spremembe pripozna kot nacionalno krizo in jih kot take tudi začne obravnavati, že podpisalo 246 organizacij in skorajda 9000 posameznikov. Vse to nakazuje, da nam je mar.

Spremembe se seveda nikoli ne zgodijo same od sebe; sploh tiste na sistemski ravni ne. Sprijaznimo se – politiki niso nikdar narekovali trendov in tudi tokrat ne bo nič drugače. Vedno je potrebno strinjanje in podpora množice ljudi, ki se skupaj zavzemajo za isto stvar. Le odločitev na kolektivni ravni namreč lahko spodbudi odločevalce, da se zavejo resnosti situacije in sčasoma začnejo ukrepati skladno s tem.

V božično-novoletnem času, ki za mnoge predstavlja tudi čas brezštevilnih zaobljub in nenehnih iskanj odgovora na vprašanje »Kaj vse bo v novem letu drugače?«, je ena od možnih odločitev, ki jih kot posamezniki lahko sprejmemo za prihajajoče leto, tudi zaobljuba o [letu brez leta](#). Kampanja, ki je »vzniknila« na Švedskem in ki počasi, a vztrajno nabira podpornike po vsej Evropi (in tudi drugod), želi sporočiti, da je možno (in nujno potrebno) potovati na drugačen način ter v skladu s tem tudi prilagoditi svoje dopustniške dni. Letenje (oziroma ne-letenje) je namreč izbira, ki lahko v največji meri pripomore k znižanju ogljičnega odtisa posameznika. Če se torej odpovemo enemu povratnemu letu iz Londona do New Yorka, smo na ta način prihranili enako količino izpustov toplogrednih plinov, kakor jih z letnim ogrevanjem svoje hiše proizvede povprečni Evropejec. Poleg tega tako na kolektivni ravni našim odločevalcem sporočimo, da smo se sami pripravljeno spremeniti in da sedaj čakamo na ukrepanje z njihove strani.

Glede na potek dogodkov v letošnjem letu lahko s prepričanjem zatrdim, da se naša globalna skupnost počasi prebujata in da so spremembe na vidiku. Jasno je postalo, da smo se za prihodnost vseh na tem planetu pripravljeno boriti in da odgovora »delamo vse, kar je v naši moči« ne sprejmemo več. Ravno zato (skorajda) preteklo leto gledam s prikritim ponosom ter z optimizmom zrem v 2020, ki bo zagotovo prineslo še več izzivov. Hkrati pa ne dvomim v to, da jih bomo kot skupnost uspeli premagati. Ker nenazadnje »nihče nima večje moči za spremembo kot skupnost, ki odkrije, za kaj ji je mar«.